

#BCNCIUTATDRETS

Dossier trimestral

Parlem de racisme a les escoles: publicades la càpsula de vídeo i la guia pedagògica

La càpsula audiovisual **"Parlem de racisme a les escoles"** és un vídeo de 13 minuts en què un grup de joves parla de les seves vivències a l'escola com a persones racialitzades no-blanques. Està disponible al **canal de YouTube de BCN Drets Socials**.

Els i les protagonistes del vídeo parlen d'algunes situacions de racisme que han patit per part de companys o del mateix

professorat, respostes insuficients per part dels equips docents a l'hora d'explicar-los els comentaris o actituds racistes, la importància de comunicar a algú aquests comentaris ofensius, etc.

A més, es parla de conceptes com el racisme institucional, el currículum ocult o altres. També reivindiquen que la manca de professorat racialitzat és encara una realitat, que això dificulta tenir referents i que té un impacte directe sobre l'autopercepció i l'autoestima de l'alumnat racialitzat.

Els i les joves protagonistes també envien missatges al seu "jo del passat" o a infants i joves que estiguin patint situacions de racisme. "No minimitzis el que t'està passant. Minimitzar-te fa mal, t'estàs autoboicotejant a escala sentimental. Tens dret a sentir això i tota la raó del món, ja que el racisme té un

Parlem de racisme a les escoles: càpsula de vídeo i guia pedagògica

Entrevista a la Chebi Bouroncle

Dia Internacional Contra el Racisme: què es commemora?

 Segueix-nos:
@BCN CiutatDrets

impacte negatiu en qui el pateix”, explica la Leyao. En Quique, per la seva banda, diu: “no et callis les coses. Si no pots parlar-ho amb un professor, fes-ho amb la gent que t’estimes: la teva mare, la teva família els teus amics, amb qui sigui...”

> [Mira la càpsula completa](#)

Una guia pedagògica que complementa la càpsula

La guia “Parlem de racisme a les escoles” és una eina destinada al professorat i a qualsevol persona que es dediqui a la formació d’infants i adolescents, com ara monitors/es de lleure, d’esplais, caus, etc.

Aquest document acompanya i complementa el visionat de **la càpsula audiovisual “Parlem de racisme a les escoles”**. L’objectiu principal és prevenir el racisme i promoure pràctiques d’acció positiva a les escoles.

Inclou una reflexió analítica sobre el racisme en l’àmbit educatiu i com aquest es vincula amb el racisme institucional, estableix la relació entre racisme i vulneracions de drets humans i ofereix un conjunt d’activitats per a treballar el visionat de la càpsula amb l’alumnat.

Podeu ampliar la informació sobre la guia al **[Catàleg](#)**

de formació del web del Centre de Recursos en Drets Humans.

La càpsula i la guia pedagògica “Parlem de racisme a les escoles” s’emmarquen en les accions estratègiques dirigides a l’àmbit educatiu de la Mesura de Govern **“Per una Barcelona Antiracista 2022-2025”**.

Chebi Bouroncle: "No m'agrada comparar el Perú amb Barcelona, ja que s'associa migrar amb l'American Dream."

La Chebi Bouroncle és psicòloga social, d'origen peruà, i fa quatre anys que viu a Barcelona. Ara treballa en una associació que es diu **ACATHI**.

Com definiries l'LGTBI-fòbia?

“És un fenomen social, o un tipus de violència, que té moltes cares. Per una banda, té la cara més simbòlica, més estructural, per exemple, **quan et demanen el nom mort* per fer un tràmit públic**, la documentació amb el teu nom mort. Quan ets migrada és més difícil que quan no ho ets.

Una forma d'LGTBI-fòbia més explícita és quan estàs anant pel carrer i et criden o t'agredeixen físicament per la teva identitat, per la teva expressió de gènere.

*El **nom mort** o *deadname* és el nom de naixement d'una persona trans o no binària. És un nom que ja no utilitza ni la persona ni el seu entorn.

Com defenses els drets del col·lectiu trans a la teva feina?

Les persones trans més estudiades, per dir-ho d'alguna manera, encara avui ens trobem amb dificultats. Tenim **un sostre de vidre** a l'hora d'exercir l'acadèmia.

No em considero activista en si, però dir que soc psicòloga social, que em dedico a la recerca i que aquesta és la meva professió és una manera de dir que sóc aquí.

Hi ha diferències entre Barcelona i el Perú en

drets LGTBI?

No m'agrada fer la comparació amb el Perú perquè quan comparo dos escenaris que són tan diferents **estic donant a la migració aquest títol "d'American Dream"**. Res més lluny de la realitat, perquè migrar és començar des de zero.

El Perú és un país on, en matèria LGTBI, no tenim cap llei que ens protegeixi. Tampoc no tenim lleis que ens criminalitzin ni que ens persegueixin, però **l'LGTBI-fòbia, el conservadorisme i el racisme són molt presents**.

Si vols fer un canvi de lloc, has de tenir en compte que sí, que aniràs a un lloc més segur en matèria de lleis, més segur per a expressar com t'identifiques o a qui estimes, però també has de "pagar" el fet de començar des de zero.

Quin paper té la comunitat en tot aquest procés?

Si ets una dona trans migrada, però tens una comunitat, tens amics, amiguis i amigues aquí que t'ajuden, és com una mena d'empoderament. Però si et trobes sola pot ser molt complicat, perquè no només tens la dissidència de ser una persona migrada, també la de ser una persona trans.

Quina és la importància de tenir un entorn segur?

Si vols protegir-te i parlar amb amics, amb gent que pensa similar a tu, està bé, perquè ja has viscut moltes coses amb la teva dissidència. Però també és important que, si vols fer activisme, si vols exposar-te davant de gent que pensa diferent, ho facis. És a dir, **sortir de la bombolla, però al teu ritme**.

Dia Internacional Contra el Racisme: què es commemora?

El Dia Internacional per a l'Eliminació del Racisme té lloc el 21 de març de cada any. El mateix dia de l'any 1960 es va organitzar **una manifestació pacífica a Sharpeville, Sud-àfrica**, per a protestar contra una llei racista de l'apartheid.

La llei formava part de la **"política de segregació racial"** creada per a limitar els drets de les persones negres i mantenir la dominació de la minoria blanca. Es van construir barris exclusivament per als blancs i altres per als negres. Les persones negres tenien les seves pròpies universitats i hospitals, tots de pitjor qualitat respecte als dels blancs. També van quedar prohibides les relacions i el matrimoni entre persones negres i blanques.

De totes les mesures racistes de l'apartheid, la que va motivar la protesta de Sharpeville era la que obligava les persones negres a dur el que s'anomenava *pass*. **Era un document que els prohibia l'accés a certes zones, que eren exclusives per a blancs.**

La població negra sud-africana es va organitzar per a manifestar-se de forma pacífica, i la policia de Sharpeville va respondre obrint foc. **El resultat va ser de 69 persones mortes i unes 200 ferides.**

La massacre de Sharpeville, un fet directament lligat a la segregació racial, va provocar una gran onada mundial de protestes.

Nacions Unides també va condemnar la massacre, i l'any 1966 l'Assemblea General va proclamar **el 21 de març com el Dia Internacional per a l'Eliminació del Racisme.**

Tres dècades més tard, quan l'apartheid ja s'havia acabat, l'aleshores president sud-africà Nelson Mandela va declarar el 21 de març el Dia dels Drets Humans a Sud-àfrica.

Imatge de Nacions Unides.

L'efemèride a Barcelona

A la ciutat també es commemora el 21 de març, ienguany es va celebrar un acte al Saló de Cent de l'Ajuntament. **"Com construïm una ciutat antiracista?"** va ser el títol de la jornada, que va comptar amb la benvinguda de la Tinenta d'Alcaldia Maria Eugènia Gay.

A continuació, la taula rodona amb el mateix títol que l'acte "Com construïm una ciutat antiracista?" va servir per a **reflexionar sobre antiracisme a la ciutat**. Es va parlar de **la importància de fer polítiques públiques amb una mirada antiracista**; de les dificultats per a la població migrant derivades de la llei d'estrangeria; dels problemes de convivència als barris generats pel racisme social; de la importància de promoure l'antiracisme en l'àmbit educatiu i molt més.

També hi va haver espai per la lectura d'un manifest a càrrec del Consell Municipal d'Immigració de Barcelona i del Consell Municipal del Poble Gitano.

Després, la Comissionada de Relacions Ciutadanes i Diversitat Cultural i Religiosa Sara Belbeida va presentar **el projecte de Pla Municipal Contra el Racisme**. Va explicar que abans de l'estiu s'iniciarà un procés de participació que durà a un pla estratègic contra el racisme amb previsió de deu anys.

La jornada va concloure amb l'actuació artística de Vignesh Melwani, cantant, artista escènic i agitador cultural barceloní.